

Наукові керівники: Покопцева Л. А., к.с.-г.н., доцент, Герасько Т. В., к.с.-г.н., доцент, кафедра рослинництва та садівництва імені професора В. В. Калитки, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

ВАРОАТОЗ У БДЖІЛЬНИЦТВІ

Цілі сталого розвитку: № 2 Подолання голоду, розвиток сільського господарства, № 12 Відповідальне споживання та виробництво

Лисенко П. О pasalisenko71@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Вступ. Вароатоз – це одне з найнебезпечніших захворювань медоносних бджіл, яке спричинене кліщем *Varroa destructor*. Цей паразит висмоктує гемолімфу з личинок, лялечок і дорослих бджіл, що призводить до ослаблення їхнього імунітету, зниження продуктивності та поширення вторинних інфекцій. Без належного контролю вароатоз може призвести до повної загибелі бджолиних сімей. Захворювання поширене в усьому світі та є серйозною проблемою для сучасного бджільництва.

Збудником вароатозу є кліщ *Varroa destructor*, який належить до родини *Varroidae*. Він має овальну форму та червоно-коричневе забарвлення. Дорослі самки кліща мають розмір приблизно 1,1 мм у довжину і 1,5 мм у ширину. Вони відкладають яйця у комірках розплоду, переважно у трутневих осередках, де цикл розвитку триває близько 10 днів. Личинки кліща живляться бджолиним гемолімфою, що негативно впливає на розвиток молодих бджіл, спричиняючи їхню слабкість і деформації.

Основні ознаки ураження бджіл вароатозом:

- ослаблення бджолиних сімей, зниження чисельності бджіл;
- деформація крил, лапок і черевця у молодих особин;
- масова загибель личинок і лялечок;
- підвищена агресивність або, навпаки, млявість бджіл;
- недостатній медозбір через низьку активність сімей;
- висока смертність бджіл взимку.

Інфіковані бджоли також стають більш сприйнятливими до вірусних інфекцій, таких як деформація крил та гострий параліч.

Для зменшення впливу вароатозу використовують різні методи боротьби, які поділяються на хімічні, механічні та біологічні:

1. Хімічні методи:

- Використання акарицидів (амітраз, флувалінат, тимол, щавлева та мурашина кислота);
- Контрольоване застосування препаратів для знищення кліщів без шкоди для бджіл.

2. Механічні методи:

- Використання теплової обробки (підігрівання бджіл до 40-45°C);
- Видалення зараженого трутневого розплоду.

3. Біологічні методи:

- Використання бджіл, стійких до вароатозу (наприклад, породи, які демонструють поведінку очищення вулика);
- Застосування ефірних олій і природних речовин, що відлякують кліща.

Ефективний контроль вароатозу потребує комплексного підходу та регулярного моніторингу стану бджолиних сімей.

Ми провели дослідження шляхом лікування бензойною кислотою, біпіном та їх комплексом. Обробіток проводили двох кратності восени та весною. Найкращі результати

отримали, коли використовували комплекс: бензойна кислота 2г на 1 л води, а потім через 7 днів біпіном(ампула на 2 л води).При цьому спостерігалось найбільший падіння кліща.

Висновок. Вароатоз є серйозною загрозою для сучасного бджільництва. Його поширення спричиняє значні економічні збитки та загрожує зменшенню кількості бджолиних сімей у світі. Своєчасне виявлення кліща *Varroa destructor* та застосування ефективних методів боротьби дозволяють зберегти здоров'я бджіл і забезпечити стабільний розвиток пасіки. Поєднання хімічних, механічних і біологічних методів допомагає контролювати рівень зараження та запобігати втратам у бджолиному господарстві.

Список використаних джерел:

1. Харченко В. П. Хвороби бджіл та їх лікування. Київ: Агропромвидав, 2021. 172 с.
2. Журнал «Пасіка». Режим доступу: <https://pasika.news> (дата звернення 14.01.2025).
3. Матеріали Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів і захисту споживачів.

Науковий керівник: Андрущенко М. В., к.с.-г.н., доцент кафедри харчових технологій та готельно-ресторанної справи, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ВІД ОБСЛУГОВУВАННЯ ДО СТВОРЕННЯ ВРАЖЕНЬ

Цілі сталого розвитку: № 12 Відповідальне споживання та виробництво

Лупинос Є. О., lisa2003lisa20035@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Сучасна сфера гостинності зазнала значної трансформації, перетворившись із простого надання послуг з розміщення та харчування на складну систему, де клієнтський досвід є ключовим елементом. Філософія сучасної гостинності базується на холістичному підході, який враховує не тільки фізичні потреби гостей, але й їхні емоційні та психологічні потреби.

Сучасна сфера гостинності переживає кардинальні зміни, трансформації та новації, стаючи невід'ємною частиною якості взаємодії між людьми та організаціями. Сучасна гостинність – це не лише сукупність сервісних послуг, а комплексна філософія, що інтегрує етичні, соціокультурні та технологічні підходи.

Історично гостинність пов'язувалася з поняттям внутрішньої довіри та готовності прийняти «іншого», що було глибоко вкорінене у філософських працях Ж.Дерріди та Е.Левінаса. Сучасні дослідження [2; 3; 5], доводять, що традиційні підходи трансформуються через інтеграцію нових соціальних та культурних практик, які віддзеркалюють глобалізаційні процеси та зміну споживчих очікувань. Трансформації включають не тільки модернізацію інфраструктури, але й перегляд ціннісних орієнтирів, де гостинність набуває якості соціального контракту, спрямованого на інклюзивність та взаємоповагу.

Новаторські підходи в сфері гостинності не обмежуються лише технологічними досягненнями. Глобалізація сприяє інтеграції культурних традицій та місцевого колориту в сервісні моделі. Дослідження демонструють, що врахування культурних особливостей дозволяє створити глибше розуміння потреб та забезпечити більш персоналізований сервіс [4; 5].

Також зростає увага до екологічної відповідальності, що відображено у стратегіях сталого розвитку галузі [1].

Етична складова сучасної гостинності поєднала технологічні інновації із збереженням